

Факультет дошкільної освіти
Кафедра дошкільної педагогіки і психології

Психологічна служба в закладі дошкільної освіти

Для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта
Освітньо-професійна програма першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
«Дошкільна освіта та психологія» денної форми навчання

Викладач: к.пед.н., доц. Тітаренко Світлана Анатоліївна
Email: titarenko@gnpu.edu.ua

Кількість часу на вивчення

Кредитів	6
Лекцій	30
Практичних занять	30
Самостійна робота студента	120
Форма контролю	Залік

«Психологічна служба в закладі дошкільної освіти» є дисципліною вільного вибору майбутніх психологів, що спрямована на формування професійної компетентності практичного психолога щодо діяльності психологічної служби в системі освіти України та в організаціях

Основними завданнями вивчення дисципліни «Психологічна служба в закладі дошкільної освіти» є:

- ознайомлення здобувачі освіти з основними законодавчо-нормативними та інструктивними документами, які визначають роботу психологічної служби в системі дошкільної освіти;
- ознайомлення з теоретичними та методологічними підходами до функціонування даного структурного підрозділу;
- розкриття змісту та специфіки діяльності практичного психолога у закладах дошкільної освіти;
- формування практичних умінь щодо організації діяльності та функціонування психологічної служби у закладі дошкільної освіти.

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

У результаті вивчення дисципліни здобувач освіти набуває загальні і фахові компетентності

Загальні компетентності:

- КЗ-6.** Здатність до міжособистісної, командної взаємодії.
- КЗ-7.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- КЗ-8.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, швидко і гнучко реагувати на зміни, виявляти самостійність.

Спеціальні (фахові компетентності):

- КС-1.** Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, ефективної співпраці та комунікації з батьками, колегами.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Після вивчення дисципліни в студентів мають бути сформовані такі **програмні результати навчання:**

ПР-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПР-17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

Організація навчання

Види занять. *Лекція-бесіда*, передбачає безпосередній контакт викладача з аудиторією. Запитання адресуються до всіх, здобувачі відповідають з місця; викладач піклується про те, щоб запитання не залишалися без відповіді. Запитання використовуються для з'ясування рівня готовності здобувачів до сприйняття наступного матеріалу та активізації пізнавальної діяльності. Протягом лекції використовуються запитання, метою яких є з'ясування рівня готовності здобувачів до сприйняття наступного матеріалу та активізації пізнавальної діяльності. На заняттях використовуються лекції-презентації, що створюються за допомогою програми Microsoft Power Point.

Лекція у форматі он-лайн передбачає, що здобувачі отримують інформацію лекційного матеріалу через засоби телекомунікаційного зв'язку у синхронному режимі за допомогою Інтернет ресурсу Zoom (здобувачі отримують інформацію від лектора, з можливістю ставити йому запитання в реальному часі, або у вигляді проблемного обговорення. Лекційний матеріал тем навчальної дисципліни «Психологічна служба в закладі дошкільної освіти» розміщений на платформі «Google classroom» та доступний для здобувачів.

Практичне заняття передбачає детальний розгляд здобувачами окремих теоретичних положень курсу та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання відповідно до сформованих завдань. Перелік тем практичної роботи визначається робочою навчальною програмою дисципліни. Практичне заняття включає: проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок здобувачем; постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю здобувачів, – розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання. Оцінки, отримані здобувачем за окремі практичні заняття, зараховуються під час виставлення підсумкової оцінки з навчальної дисципліни.

Практичне заняття у дистанційному режимі може відбуватися у режимі відео-конференцій із використанням інтернет ресурсу Zoom та за допомогою платформи «Google classroom». Під час проведення практичних занять у дистанційному режимі комунікація між здобувачами та лектором передбачатиме обговорення теми, проблемного питання, проведення дискусії тощо.

Самостійна робота студента (СРС) – це самостійна діяльність-учіння здобувача вищої освіти, яку викладач планує разом зі студентом, але виконує її студент за завданнями та під методичним керівництвом і контролем викладача. Зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни та містить завдання різного типу: від реферування першоджерел, підготовки повідомлень і виконання вправ, розв'язування психологічних ситуацій до творчих завдань – моделювання ситуацій, підготовка презентацій тощо.

Організація *самостійної роботи в умовах дистанційного навчання* здійснюється із використанням інтернет ресурсу Zoom та за допомогою платформи «Google classroom», де

представлений перелік завдань від інформаційних повідомлень, виконання вправ, розв'язування творчих завдань – моделювання ситуацій, підготовка презентацій тощо.

Організаційні та навчальні обов'язки студентів:

- відвідувати лекції та практичні заняття;
- виконувати практичні завдання, передбачені в планах практичних занять;
- брати участь у практичних заняттях під час обговорення теоретичних питань, виконання колективних та індивідуальних завдань, тестування тощо;
- аргументовано відстоювати власну думку з теми заняття, якщо вона не збігається з думкою викладача;
- самостійно оволодівати теоретичним матеріалом окремих тем або питань за рекомендованою літературою, складати конспекти, таблиці, схеми, виконувати завдання різного рівня;
- виконувати завдання тематичного контролю, брати участь у підсумковому тестуванні;
- у разі потреби отримувати додаткові консультації викладача за змістом навчальної дисципліни;
- у випадку незгоди з отриманою оцінкою мати право на перезарахування тем;
- вчасно складати відповідні теми;
- дотримуватися правил техніки безпеки й охорони праці.

Методи навчання: словесні (пояснення, розповідь, бесіда); наочні (ілюстрування за допомогою електронного опорного конспекту); практико-теоретичні (вправи, моделювання життєвих ситуацій); стимулювання навчальної діяльності (навчальної дискусії, опори на життєвий досвід здобувачів, розв'язання проблемних ситуацій, інформаційно-комунікаційні); методи контролю і самоконтролю: усного контролю, письмового контролю, метод тестового контролю тощо.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: технічне (комп'ютер, проектор); програмне (Microsoft Office: PowerPoint, Word); наочність (презентації у форматі PowerPoint).

Здобувач вищої освіти має право на визнання результатів навчання (умінь, компетентностей) у неформальній освіті, які поширюється на дисципліни обов'язкової та вибіркової компонент, що за тематикою та змістом відповідають як навчальній дисципліні загалом, так і її окремим розділам, темам, індивідуальним завданням, які передбачені робочою програмою (силабусом) конкретної навчальної дисципліни (Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті <https://cutt.ly/I9sCvQH>)

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

	Теми лекцій	Лекції	Практ.
1.	<p>Модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ</p> <p>Тема 1. Психологічна служба. Основні поняття та тенденції розвитку</p> <p>Психологічна служба як соціальний феномен. Методична основа діяльності психологічної служби. Базові принципи організації психологічної служби освіти</p>	2 год.	2 год.
2.	<p>Тема 2. Мета, завдання та структура психологічної служби в закладі дошкільної освіти</p> <p>1. Психологічна служба системи освіти України: основні положення.</p> <p>2. Мета, завдання та структура Психологічної</p>	2 год.	2 год.

	<p>служби.</p> <p>3. Законодавча та правова база Психологічної служби системи освіти України.</p> <p>4. Концепція державної системи психологічної служби.</p> <p>5. Перспективи розвитку психологічної служби в загальноосвітніх закладах України в умовах реформування освіти.</p>		
3.	<p>Тема 3. Історія психологічної служби в нашій країні та за кордоном</p> <p>1. Історичні аспекти становлення психологічної діяльності в системі освіти.</p> <p>2. Роль педології у становленні психологічної служби.</p> <p>3. Становлення та розвиток психологічної служби в Україні.</p> <p>4. Досвід психологічної служби США.</p> <p>5. Особливості підготовки практичних психологів освіти Англії та Уельсу.</p>	2 год.	2 год.
4.	<p>Модуль 2. ЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ В СИСТЕМІ ОСВІТИ</p> <p>Тема 4. Етичний кодекс практичного психолога. Вимоги до особистісних та професійних якостей психолога закладу дошкільної освіти</p> <p>1. Критерії професійної придатності практичного психолога.</p> <p>2. Проблеми, які очікують на практичного психолога-початківця.</p> <p>3. Професійна позиція</p> <p>4. Етичний кодекс у роботі психолога.</p> <p>5. Обов'язки і права практичного психолога закладу дошкільної освіти.</p> <p>6. Модель особистості практичного психолога.</p> <p>7. Професіограма практичного психолога.</p>	2 год.	2 год.
5.	<p>Тема 5. Документальне забезпечення фахової діяльності практичного психолога в закладі дошкільної освіти</p> <p>1. Категорії документації практичного психолога.</p> <p>2. Конфіденційність у документації психолога.</p> <p>3. Спеціальна документація закладу дошкільної освіти.</p> <p>4. Обов'язкова документація.</p> <p>5. Документація для забезпечення практичної діяльності психолога в закладах освіти.</p>	2 год.	2 год.
6.	<p>Тема 6. Оформлення і робота психологічного кабінету закладу дошкільної освіти</p> <p>1. Положення про психологічний кабінет практичного психолога в закладах освіти.</p> <p>2. Загальні вимоги до оформлення кабінету психологічної служби.</p> <p>3. Загальні вимоги до організації робочого</p>	2 год.	2 год.

	місця практичного психолога. 4. Паспорт кабінету психолога. 5. Орієнтовні критерії ефективності роботи психологічного кабінету системи освіти.		
7.	Модуль 3. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГА В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ Тема 7. Особливості діагностичної роботи практичного психолога дошкільної установи. 1. Зміст поняття «психологічна діагностика». 2. Принципи психологічної діагностики. 3. Методи та форми психодіагностики. 4. Етапи психодіагностичного обстеження. 5. Категоризація психодіагностичних методів.	2 год.	2 год.
8.	Тема 8. Психологічне консультування та терапія в системі роботи психолога закладу освіти 1. Специфіка, мета та завдання психологічного консультування. 2. Принципи психологічного консультування. 3. Види психологічного консультування. 4. Роль інтерв'ю у психологічному консультуванні. 5. Особливості контакту під час консультування.	4 год.	4 год.
9.	Тема 9. Практичний психолог у закладі дошкільної освіти 1. Основні напрямки роботи практичного психолога в закладі дошкільної освіти. 2. Психологічна діагностика. 3. Корекційно-розвивальна робота психолога. 4. Просвітницька робота практичного психолога. 5. Консультування у закладі дошкільної освіти. 6. Зміст роботи психологічної служби закладу дошкільної освіти.	4 год.	4 год.
10.	Тема 10. Зміст роботи психолога з дітьми дошкільного віку 1. Психічний розвиток дітей від народження до шести років та методи контролю за ним. 2. Розвиток емоційно-особистісної сфери дошкільників. Корекція афективної поведінки. 3. Проблема адаптації дитини до групи дошкільників.	4 год.	4 год.
11.	Тема 11. Особливості роботи психолога з батьками та педагогічним колективом 1. Основні завдання психолога у роботі з батьками. 2. Робота психолога з педагогічним колективом. Психологічна допомога педагогу в організації навчального процесу. 3. Роль психолога у попередженні та залагодженні педагогічних конфліктів.	4 год.	4 год.
	Всього	30 год	30 год

Зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни. Зокрема, самостійна робота студентів із зазначеної дисципліни передбачає:

- 1) розв'язання психологічних ситуацій;
- 2) написання рефератів на пропонувані теми;
- 3) розробка схем, таблиць з тем;
- 4) виконання вправ і завдань;
- 5) опрацювання лекційного матеріалу, доповнення конспекту лекції.

Засоби діагностики результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Психологічна служба в закладі дошкільної освіти» застосовуються наступні форми і методи контролю:

Поточний контроль проводиться з метою з'ясувати рівень знань та умінь з теми заняття. Передбачає усне опитування, виконання тестових завдань тощо. Поточний контроль на практичних заняттях проводиться з метою виявлення готовності здобувачів освіти до занять. Такий вид контролю може здійснюватися у таких формах:

- вибіркоче усне опитування на початку заняття;
- фронтальне стандартизоване опитування за тестами протягом 5-10 хв.;
- фронтальна перевірка готовності студентів до заняття;
- письмові відповіді на окремі питання практичного заняття;
- письмова (до 20 хв.) контрольна робота;
- захист мультимедійних презентацій тощо.

Підсумковий контроль – здійснюється у формі заліку після вивчення навчальної дисципліни «Психологічна служба в закладі дошкільної освіти». Оцінювання здійснюється відповідно до регламенту проведення контролю та критеріїв оцінювання.

Форма і терміни семестрового контролю з дисципліни для денної форми навчання визначаються робочим навчальним планом спеціальності. Форма проведення семестрового контролю зазначається в робочій та навчальній програмах і залежить від форми навчання (он-лайн/офлайн).

Перелік питань до підсумкового контролю із дисципліни «Психологічна служба в закладі дошкільної освіти» (залік)

1. Психологічна служба як соціальний феномен.
2. Методична основа діяльності психологічної служби.
3. Базові принципи організації психологічної служби освіти.
4. Психологічна служба системи освіти України: основні положення.
5. Мета, завдання та структура Психологічної служби.
6. Законодавча та правова база Психологічної служби системи освіти України.
7. Концепція державної системи психологічної служби.
8. Становлення та розвиток психологічної служби в Україні.
9. Критерії професійної придатності практичного психолога.
10. Проблеми, які очікують на практичного психолога-початківця.
11. Етичний кодекс у роботі психолога.
12. Обов'язки і права практичного психолога закладу дошкільної освіти.
13. Професіограма практичного психолога.
14. Документація для забезпечення практичної діяльності психолога в закладах освіти.
15. Положення про психологічний кабінет практичного психолога в закладах освіти.
16. Загальні вимоги до оформлення кабінету психологічної служби.
17. Загальні вимоги до організації робочого місця практичного психолога.
18. Паспорт кабінету психолога.
19. Орієнтовні критерії ефективності роботи психологічного кабінету системи освіти.

20. Зміст поняття «психологічна діагностика».
21. Принципи психологічної діагностики.
22. Методи та форми психодіагностики.
23. Етапи психодіагностичного обстеження.
24. Специфіка, мета та завдання психологічного консультування.
25. Принципи психологічного консультування.
26. Види психологічного консультування.
27. Роль інтерв'ю у психологічному консультуванні.
28. Особливості контакту під час консультування.
29. Основні напрямки роботи практичного психолога в закладі дошкільної освіти.
30. Психологічна діагностика.
31. Корекційно-розвивальна робота психолога.
32. Просвітницька робота практичного психолога.
33. Консультування у закладі дошкільної освіти.
34. Зміст роботи психологічної служби закладу дошкільної освіти.
35. Психічний розвиток дітей від народження до шести років та методи контролю за ним.
36. Розвиток емоційно-особистісної сфери дошкільників. Корекція афективної поведінки.
37. Проблема адаптації дитини до групи дошкільників.
38. Основні завдання психолога у роботі з батьками.
39. Робота психолога з педагогічним колективом.
40. Роль психолога у попередженні та залагодженні педагогічних конфліктів.

**СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»**

Оцінка ECTS	Сума балів за 100 бальною шкалою	Рівень	Критерії оцінювання
А	90-100	Високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями.	У здобувача визначені ПР сформовані повною мірою (на 91-100%). Здобувач освіти: – дає правильні, точні, повні, ґрунтовні відповіді; – демонструє високий рівень знань в обсязі навчальної програми з навчальної дисципліни «Психологічна служба в закладі дошкільної освіти», демонструючи володіння матеріалом основних посібників і додаткових літературних джерел; – користується сучасною науковою термінологією; – грамотно розв'язує запропоновані психологічні задачі; – творчо підходить до виконання завдань і розв'язання психологічних ситуацій; – орієнтується у системі основних понять, науково правильно їх тлумачить; – знає теоретичні аспекти психологічної служби в ЗДО і розкриває їх глибоко і повно; – довільно відтворює знання щодо основних розділів та тем навчальної дисципліни;

			– вчасно, якісно і творчо виконує усі завдання самостійної роботи.
В	82-89	Достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження.	<p>У здобувача визначені ПР сформовані повною мірою на 81-90%.</p> <p>Здобувач освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – відповідь на питання дисципліни недостатньо повна, але змістовна, підкріплена прикладами і власними судженнями; – на достатньому рівні володіє теоретичними знаннями з будь-якої теми навчальної дисципліни «Психологічна служба в закладі дошкільної освіти»; – орієнтується в системі основних понять, але припускається поодиноких несуттєвих помилок у їх тлумаченні; – розкриває окремі актуальні питання психологічної служби в ЗДО пов'язує їх із суміжними дисциплінами; – під час виконання психологічних завдань допускає несуттєві помилки; – виявляє достатні теоретичні знання, підкріплює їх прикладами, але відсутня їх творча інтерпретація. При цьому студент демонструє знання матеріалу основного посібника і допоміжної літератури; – правильно і доцільно використовує психологічну термінологію; – виконує не менше як $\frac{3}{4}$ % пропонованих завдань самостійної роботи; – дає відповідь, що задовольняє ті ж вимоги, що й на оцінку «А», але допускає деякі помилки та поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу на теоретичне питання.
С	74-81	Середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками	<p>У здобувача визначені ПР сформовані частково (на 71-80%).</p> <p>Здобувач освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – демонструє недостатньо повну, але змістовну відповідь; – добре володіє теоретичними знаннями з навчальної дисципліни «Психологічна служба в закладі дошкільної освіти», які отримав із основної літератури і деяких фахових видань; – орієнтується в системі термінологічних понять, але припускається поодиноких несуттєвих помилок у їх тлумаченні; – розкриває окремі актуальні питання психологічної служби в ЗДО, пов'язує їх із суміжними дисциплінами; – виконує більшу частину завдань самостійної роботи; – відповідь на питання дисципліни недостатньо повна, але підкріплена прикладами і власними судженнями.

D	64-73	Середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками	<p>У здобувача визначені ПР сформовані фрагментарно (на 64-70%).</p> <p>Здобувач освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – презентує неповну відповідь, помиляється у визначенні основних понять; – виявляє узагальненні знання про сучасні методи навчальної дисципліни «Психологічна служба в закладі дошкільної освіти» – не наводить власних прикладів; – не виявляє творчого підходу у вирішенні психологічних ситуацій; – не вміє обґрунтувати свої думки; – виконує менше половини пропонованих завдань для самостійної роботи; – виявляє знання та розуміння основних положень певного теоретичного питання, але викладає матеріал не досить повно і допускає помилки при цьому користується матеріалом основного посібника чи підручника; – у окремих формулюваннях не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки, викладає матеріал непослідовно і допускає помилки.
E	60-63	Рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижчим за середній.	<p>У здобувача визначені ПР сформовані поверхово (на 50 - 63%).</p> <p>Здобувач освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – допускає помилки у визначенні основних понять; – виявляє узагальненні знання про сучасні методи навчальної дисципліни «Психологічна служба в закладі дошкільної освіти»; – відсутній творчий підхід у вирішенні психологічних ситуацій; – не вміє обґрунтувати свої думки; – виконує менше половини пропонованих завдань для самостійної роботи; – у окремих формулюваннях не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки, викладає матеріал непослідовно і допускає помилки.
FX	35-59	Низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни	<p>У здобувача визначені ПР сформовані менше, ніж на 50 %.</p> <p>Здобувач освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – виявляє незнання теоретичного матеріалу з навчальної дисципліни «Психологічна служба в закладі дошкільної освіти» або демонструє поверхові знання; – ключові питання розкриваються неповно; – помиляється у визначенні основних понять; – не наводить прикладів; допускає суттєві помилки у розв'язанні конкретних психологічних завдань; – не користується науковою термінологією; – відсутній творчий підхід у вирішенні психологічних ситуацій; – не виконує більш як половину завдань самостійної роботи;

			– виявляє незнання більшої частини відповіді на питання, непослідовно викладає теоретичний матеріал, не ілюструє відповіді прикладами.
F	1-34	Низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни	У здобувача визначені ПР не сформовані.

Розрахунок підсумкової оцінки (бала) за формами контролю (іспит/залік)

Контрольні заходи оцінювання результатів навчання включають в себе поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль. До форм поточного контролю належить оцінювання рівня знань під час практичних занять; якості виконання самостійної роботи. Поточний контроль має на меті перевірку набутих здобувачем вищої освіти знань, умінь та інших компетентностей з навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль. Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені). Навчальні досягнення здобувачів освіти оцінюються за 100-бальною шкалою та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

Таблиця 1

Розподіл балів у межах навчальної дисципліни для студентів денної форми навчання

<i>Практичні заняття, самостійна робота</i>												<i>Модульний контроль</i>		<i>Форма семестрової атестації – залік</i>
Максимальна кількість балів – 84												Максимальна кількість балів – 16		Максимальна кількість балів – 0
ПЗ	ПЗ	ПЗ	ПЗ	ПЗ	ПЗ	ПЗ	ПЗ	ПЗ	ПЗ	ПЗ	ПЗ	МК	МК	0
№1	№2	№3	№4	№5	№6	№7	№8	№9	№10	№11	№12	№1	№2	
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	8	8	

Таблиця 2

Розподіл балів у межах навчальної дисципліни для студентів заочної форми навчання

<i>Практичні заняття</i>			<i>Самостійна робота</i>				<i>Модульний контроль</i>		<i>Форма семестрової атестації – екзамен</i>
Максимальна кількість балів – 18			Максимальна кількість балів – 60				Максимальна кількість балів – 12		Максимальна кількість балів – 10
ПЗ	ПЗ	ПЗ	СР				МК	МК	10

№1	№2	№3	Тем 12 по 5 бали кожна	№1	№2
6	6	6		6	6

Критерії оцінювання роботи здобувачів освіти під час практичних занять

6-7 б. (д.ф.)/ 6 (з.ф.) – відповідь здобувача освіти є повною, логічно структурованою, демонструє глибокі знання з теми. Студент використовує термінологію, наводить точні приклади, аргументує свою позицію. Виявляє аналітичне мислення, здатність до узагальнення та висновків. Відповідь доповнена власними ідеями або творчими рішеннями. Здобувач освіти активно бере участь в обговоренні, виявляючи ініціативу та впевненість.

5 б. (д.ф.)/ 5 (з.ф.) – відповідь демонструє високий рівень знань, зміст розкритий у достатньому обсязі. Аргументи є доречними, наводяться приклади, але окремі аспекти можуть бути недостатньо деталізованими. Допускаються незначні недоліки в логіці викладу чи формулюванні висновків. Студент упевнено викладає матеріал, але не завжди проявляє ініціативу в дискусії.

4 б. (д.ф.)/ 4 (з.ф.) б. – відповідь демонструє достатній рівень знань, але є поверхневою або фрагментарною. Основні аспекти теми розкриті, проте відсутній глибокий аналіз чи узагальнення. Приклади й аргументи подані, але їх недостатньо для повного розкриття теми. Студент здатен відповісти на запитання викладача, але з певними труднощами.

3 б. (д.ф.)/ 3 (з.ф.) – відповідь є частковою та демонструє базовий рівень знань із теми. Структура відповіді недостатньо чітка, матеріал подано фрагментарно. Аргументи є слабкими, приклади обмежені або відсутні. Студент демонструє нерішучість і потребує допомоги викладача для уточнення відповіді.

2 б. (д.ф.)/ 2 (з.ф.) – відповідь демонструє лише поверхневе розуміння теми або її окремих аспектів. Основні положення викладені з помилками або нерозкриті. Відсутні аргументи й приклади, матеріал відтворено механічно. Студент зазнає значних труднощів під час відповіді та не може реагувати на запитання викладача.

1 б. (д.ф.)/ 1 (з.ф.) – відповідь свідчить про низький рівень знань і нерозуміння теми. Виклад матеріалу хаотичний, основні поняття спотворені або відсутні. Студент демонструє невпевненість, не здатен відповісти навіть із підказками.

0 б. (д.ф.)/ 0 (з.ф.) – відповідь відсутня або демонструє повне нерозуміння теми. Студент не надає жодних аргументів чи прикладів, відмовляється відповідати або не бере участі в занятті.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

5 (з.ф.) б. – завдання виконано вчасно та повністю відповідає поставленим вимогам; зміст роботи є глибоким, всебічно розкриває тему з використанням різноманітних джерел; виявлено аналітичне мислення, здатність узагальнювати матеріал, формулювати висновки; робота доповнена власними ідеями, творчими підходами чи нестандартними рішеннями; оформлення відповідає всім вимогам, структура чітка й логічна.

4 (з.ф.) б. – завдання виконано вчасно, зміст роботи повністю відповідає темі. Виявлено знання основних аспектів теми, аналіз проведено на достатньому рівні. Використано необхідну кількість джерел, але з незначними недоліками у глибині опрацювання. Робота структурована та оформлена згідно з вимогами, хоча можуть бути несуттєві помилки.

3 (з.ф.) б. – завдання виконано вчасно, зміст достатньою мірою розкриває тему; присутні основні поняття й аспекти, але аналіз поверхневий або фрагментарний; деякі

положення залишилися недостатньо розкритими, приклади можуть бути обмеженими; оформлення відповідає більшості вимог, але є окремі недоліки.

2 (з.ф.) б. – завдання виконано із певними запізненнями, зміст частково розкриває тему; відповідь фрагментарна, аргументи слабкі або відсутні, аналіз не проводився; робота виконується на репродуктивному рівні, матеріал подано механічно; оформлення має помітні недоліки, структура не завжди чітка.

1 (з.ф.) б. – завдання виконано з помітним запізненням, зміст теми частково або спотворено розкрито; відсутній аналіз, аргументація недоречна або відсутня; використання джерел є мінімальним або поверхневим; оформлення має значні помилки, структура роботи хаотична.

0,5 (з.ф.) б. – завдання виконано формально або з критичними помилками; зміст теми нерозкритий або викладений неправильно; відсутні джерела, приклади, аргументи, структура роботи не відповідає вимогам; робота не демонструє жодного рівня самостійного мислення. Студент отримує можливість повторного виконання завдання у визначений викладачем термін.

0 (з.ф.) б. – завдання не виконано або виконано зовсім неправильно.

Критерії оцінювання модульних контрольних робіт (МКР) здобувачів освіти

6 (д.ф.)/ 7-8 (з.ф.) б. – МКР виконано вчасно, або з незначним запізненням (до 5 днів від кінцевого терміну здачі роботи); усі завдання роботи розкрито в повному обсязі; під час відповіді на теоретичні питання здобувач освіти виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміння грамотно обґрунтовувати представлені результати та оперувати термінологією дисципліни; правильно, самостійно і без помилок виконав поставлене практичне завдання, грамотно інтерпретував одержані результати; продемонстрував творчий рівень використання набутих умінь і навичок.

5 (д.ф.)/ 5-6 (з.ф.) б. – МКР виконано вчасно, або з незначним запізненням (до 5 днів від кінцевого терміну здачі роботи); усі завдання роботи розкрито в повному обсязі; під час відповіді на теоретичні питання здобувач освіти виявив повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні відтворення основного посібника, достатнє оперування термінологією дисципліни, але допустив окремі несуттєві помилки; практичне завдання виконав самостійно, проте допущено незначні помилки аналітичного або методичного характеру; продемонстрував творчий рівень використання набутих умінь і навичок.

4 (д.ф.)/ 4 (з.ф.) б. – МКР виконано вчасно, або з незначним запізненням (до 5 днів від кінцевого терміну здачі роботи); 75 % завдань роботи розкрито в повному обсязі; під час відповіді на теоретичні питання здобувач освіти виявив недостатні знання програмного матеріалу, здебільшого відтворюючи лекційний матеріал, під час оперування термінологією дисципліни, допускає помилки, плутається у визначенні понять; практичне завдання виконав із окремими помилками аналітичного або методичного характеру; продемонстрував репродуктивний рівень використання набутих умінь і навичок.

3 (д.ф.) / 3 (з.ф.) б. – МКР виконано вчасно, або з незначним запізненням (до 5 днів від кінцевого терміну здачі роботи); 50 % завдань роботи не виконано; під час відповіді на теоретичні питання здобувач вищої освіти виявив серйозні недоліки в знаннях основного матеріалу та термінології дисципліни; не зміг виконати практичне завдання або допустив грубі помилки під час його виконання.

2 (д.ф.) / 2 (з.ф.) б. – МКР виконано вчасно, або з незначним запізненням (до 5 днів від кінцевого терміну здачі роботи); виконано менше 25% передбачених модульною контрольною роботою завдань; розкриття питань роботи відзначається фрагментарністю.

1 д.ф.) / 1 (з.ф.) б. – завдання МКР виконано принципово неправильно. У таких випадках студенту надається одна можливість повторного виконання завдання протягом 5 днів від кінцевого терміну здачі роботи.

0 (д.ф.) / 0 (з.ф.) б. – завдання МКР не виконано.

Критерії оцінювання відповідей здобувачів освіти заочної форми навчання під час заліку:

9-10 б. – здобувач дає точні правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів; під час виконання практичного завдання студент застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

7-8 б. – здобувач повністю розкриває теоретичні питання на основі програмного та додаткового матеріалу; під час виконання практичного завдання студент застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені програмою, допускає окремі помилки несуттєвого характеру.

5-6 б. – здобувач розкриває теоретичні питання, проте при викладенні програмного матеріалу допускає окремі помилки; під час виконання практичного завдання студент допускає помилки за рахунок недостатнього розуміння програмного матеріалу.

3-4 б. – здобувач неповністю розкриває теоретичні питання, його відповідь містить суттєві помилки; під час виконання практичного завдання студент допускає значні помилки, або виконання завдання викликає у нього значні труднощі; як правило такий студент виявляє здатність до викладення думки лише на елементарному рівні.

1-2 б. – здобувач не розкриває теоретичні питання і не може виконати практичні завдання; студент не може викласти свою думку, навіть на елементарному рівні.

0 б. – студент не з'явився на залік або не зміг відповісти на жодне, запропоноване викладачем, питання.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Психолог у закладі дошкільної освіти (курс лекцій для студентів спеціальності 012 «Дошкільна освіта»). Навчально-методичний посібник. Чернівці, 2020. 152 с.

2. Психологічна служба : Підруч. / [В.Г.Панок (наук. ред.), А.Г.Обухівська, В.Д.Острова та ін.]. Київ : Ніка-Центр, 2016. 362 с.

3. Горленко В. М., Луценко Ю. А., Острова В. Д., Сосновенко Н. В., Ткачук І. І. Методичні рекомендації щодо впровадження циклограм діяльності працівників психологічної служби / за заг. ред. В. Г. Панка. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2017. 132 с.

4. Горленко В. М., Острова В.Д., Сосновенко Н. В.,Ткачук І. І. Застосування діагностичних мінімумів в діяльності працівників психологічної служби / за заг. ред. В. Г. Панка. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2018. 106 с

Додаткова:

1. Збірник нормативно-правових документів психологічної служби та ПМПК системи освіти України. 2005-2006 навчальний рік / Упоряд. Панок В.Г., Цушко І.І., Обухівська А.Г. Київ : Ніка-Центр, 2006. 224 с.

2. Науково-методичні засади діяльності психологічної служби: Навчально-методичний посібник: В 2 т. / За ред. В.Г. Панка, І.І. Цушка. Київ : Ніка-Центр, 2005.

3. Положення про кабінет практичного психолога в закладах освіти. *Практична психологія та соціальна робота*. 2001. № 1. С. 27.

4. Психологічна служба /Укладачі Романовська Д.Д., Собкова С.І. Чернівці: Технодрук, 2008. С.136-159.

5. Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи МОН та АПН України: проект «Концепція розвитку психологічної служби системи освіти України на період до 2012 року».